

KOMUNIKAT PRASOWY nr 9/26

Luksemburg, 5 lutego 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-364/24 i C-393/24 | Fidenato

Rolnictwo: państwa członkowskie mogą, pod pewnymi warunkami, zakazać uprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) na swoim terytorium

Trybunał zaakceptował procedurę umożliwiającą Komisji, na wniosek państwa członkowskiego, ograniczenie obszaru objętego zezwoleniem na uprawę danego GMO za milczącą zgodą posiadacza zezwolenia, a także uznał zgodność z prawem zakazu uprawy kukurydzy MON 810 wprowadzonego we Włoszech na podstawie tej procedury

Włoski rolnik zasadził genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę (MON 810), mimo że ta uprawa jest zakazana w jego państwie członkowskim. Władze włoskie nakazały wówczas rolnikowi zniszczenie odnośnych roślin i nałożyły na niego grzywny w łącznej kwocie 50 000 EUR.

Zakaz ten został wydany na podstawie procedury przewidzianej w prawie Unii¹: w 2015 r. prawodawca Unii przyjął przepisy wprowadzające wspólny system ustanawiający warunki, na których państwa członkowskie mogą ograniczyć uprawę GMO na swoim terytorium lub jej zakazać, ponieważ uznał, że takie wybory powinny być dokonywane na ich szczeblu. Przewidział w szczególności, że jeżeli państwo członkowskie składa wniosek o dostosowanie zakresu geograficznego zezwolenia na uprawę danego GMO, bez przedstawiania szczególnego uzasadnienia, a posiadacz zezwolenia nie sprzeciwia się temu wnioskowi w terminie 30 dni, Komisja Europejska odnotowuje to dostosowanie, które stosuje się natychmiast. Skutkuje to tym, że uprawa danego GMO jest zakazana na terytoriach, do których nie ma zastosowania zmienione zezwolenie. W tym kontekście liczne państwa członkowskie ograniczyły uprawę kukurydzy MON 810 lub jej zakazały na całości lub części swojego terytorium.

Zainteresowany rolnik zaskarżył do włoskich sądów wydane wobec niego decyzje. W związku z tymi skargami sądy te skierowały do Trybunału szereg pytań prejudycjalnych koncentrujących się między innymi na zbadaniu ważności przepisów przewidujących tę procedurę.

Sądy krajowe zwróciły się do Trybunału w szczególności z pytaniem o poszanowanie swobodnego przepływu towarów, wolności prowadzenia działalności gospodarczej oraz zasady niedyskryminacji i proporcjonalności.

W swoim wyroku Trybunał uwzględnił to, że zakaz uprawy danego GMO, taki jak mający zastosowanie we Włoszech, został wydany za milczącą zgodą posiadacza zezwolenia dotyczącego owego GMO. Trybunał zaznaczył, że prawodawcy Unii przysługuje szeroki zakres uznania przy stanowieniu prawa w dziedzinach takich jak uprawa GMO, które wymagają przeprowadzania złożonych ocen oraz mają skutki polityczne, gospodarcze i społeczne zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym. W tych okolicznościach uznał, że **przewidziana od 2015 r. w prawie Unii procedura umożliwiająca państwom członkowskim, zgodnie z logiką pomocniczości, uzyskanie zakazu uprawy danego GMO na swoim terytorium, bez szczególnego uzasadnienia, w przypadku gdy posiadacz zezwolenia nie sprzeciwia się temu, nie jest sprzeczna z prawem Unii.**

Trybunał orzekł w szczególności, że taki mechanizm nie narusza zasady proporcjonalności ani nie wprowadza dyskryminacji między rolnikami z poszczególnych państw członkowskich.

Zakaz uprawy danego GMO nie stanowi również naruszenia swobodnego przepływu towarów, gdyż nie uniemożliwia przedsiębiorstwom przywozu produktów zawierających ten GMO ani konsumentom ich nabywania.

Wreszcie Trybunał stwierdził, że obowiązek uzasadnienia ograniczenia lub zakazu uprawy danego GMO ma zastosowanie jedynie w przypadku, gdy posiadacz odnośnego zezwolenia sprzeciwia się temu. W rozpatrywanym przypadku milcząca zgoda posiadacza wyklucza tę sytuację oraz jakąkolwiek ewentualną ingerencję w wolność prowadzenia działalności gospodarczej.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Zakaz uprawy był ujęty w [decyzji wykonawczej Komisji \(UE\) 2016/321](#) z dnia 3 marca 2016 r. dostosowującej zakres geograficzny zezwolenia na uprawę zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy (Zea mays L.) MON 810 (MON ØØ81Ø 6), przyjętej na podstawie procedury przewidzianej w art. 26c [dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE](#) z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG.